

Kinder Torah

Behaalosecha

בס"ד

How Do You Ask?

"Imma, I'm home from school and I'm starved. Give me food!"

Chaim's mother is a bit startled by her son's abruptness. She realizes that Chaim needs a lesson in how to make a request. However, first things first. When a person is hungry, it is more difficult for him to hear words of *tochacha* (correction). She puts the food in front of him; he makes his blessings, and hungrily eats.

"Mmmm, these hamburgers are delicious, Imma. Thank you very much. I was so hungry."

"My pleasure, Chaim. May I share a few words of Torah with you from this week's *parasha*?"

"I always love your Divrei Torah, Imma."

"Thank you, Chaim. We know that Miriam was stricken with *tsoraas* because she spoke *loshon hora* about Moshe Rabbeinu. Moshe was concerned for her, so he offered a short prayer for her recovery. 'Please Hashem, heal her now!' (Bamidbar 12:13). Moshe could have just said the words, 'Heal her now.' Why did he add, 'Please Hashem'? Rashi answers this question with the words of the Sifrei. The Torah is coming to teach us *derech erez* (proper conduct). Before asking someone for something, one should say a few words of supplication. The Even Ezra comments that Moshe was praising the Almighty.

'You, Who have the power to do so, please heal her now.' The Sforno explains that he was making a humble request. Rav Zalman Sorotzkin interprets this as a plea for mercy. The

Ohr HaChaim calls it an appeal to Hashem's attribute of kindness. The common denominator of all of these *meforshim* is that a person should humble himself before making a request. This is very sensible, because the person making the request is lacking something. The other person can provide it for him. In that way, the provider is his superior. Should he not humble himself before one who is greater than he is?"

"I understand, Imma. And I get the message. I am sorry. I was abrupt when I

came in the door a few minutes ago. You always make such delicious and nutritious food for me. I really appreciate it. Please forgive me."

"I forgive you 100%, Chaim. And I admire you for recognizing your mistake. You have shown me that you possess real *derech erez*."

"Thank you Imma. I learned it from you."

Kinderlach . . .

How do we ask for things? With derech erez. A few words of humility should precede the request. "Please may I have..." "You are so kind..." "I appreciate what you do for me..." Derech erez is a way of life. It applies to everything we do. An ehrlich (refined) person does everything with derech erez. The way he walks, speaks, prays, eats, handles business affairs, and relates to his family, colleagues, neighbors, and friends all show his consideration. Kinderlach let us all work on making derech erez our derech in life.

Heart and Mind

The man awoke early in the morning, ready to begin his day. He reached down for the basin of water that his servant had prepared for him the night before. The moment the servant heard the water splashing he entered, smiled happily, and brought his

master a warm towel to dry his hands. As his master washed himself, the servant prepared the clothes for the day – freshly laundered and ironed, along with brightly shined shoes. He then went on to cook a delicious and

nutritious breakfast for his beloved master. He prepared his briefcase with all of the things that his master would need for the day. And so, he wished his master success, and watched him drive away. Once he was out of sight, the servant got busy. Today was "window washing" day. He rotated the heavy cleaning jobs, one every other day, finishing the entire house every two months. He knew that his master liked everything sparkling clean and orderly, therefore he looked for ways to please him. When he saw a new cleaner

or polish in the store, he would buy it, clean, and polish just to please his master. He would spend a lot of time thinking of more efficient ways to organize the house. When he saw a new organization tool in the store, he would buy it – just to please his master. In short, the servant's thoughts were always on his master. He was always doing things to give pleasure to his master, and he was ecstatically happy about it. He loved his master and only desired to please him.

☪ ☪ ☪ ☪ ☪

"It is not so with My servant Moshe; in My entire house he is the trusted one" (Bamidbar 12:7). What is "Hashem's house"? How did Moshe Rabbeinu earn the title of "trusted one"? The Ben Ish Chai relates that "Hashem's house" refers to the heart and mind. These are the two parts of a person upon which The Almighty can rest his Shechina (Divine Presence). The mind is the source of *chochma* – wisdom, and the heart is the source of *kavannah* – intention. For every deed that a person performs, the mind directs the body to carry out the action, and in the heart is contained the person's intention. Many people can recognize deeds that externally appear to be good, however, only The Almighty knows what is in a person's heart and mind. Therefore, the Torah declares that Moshe Rabbeinu was faithful to Hashem. His mind was totally dedicated to serving Hashem, and his heart directed him to have the proper *kavannah* – *Ahavas Hashem* – a burning desire to please The Holy One. The servant in our story is a parable to serving the master with all of your heart and mind.

Kinderlach . . .

We all do Hashem's mitzvos. How do we perform them? Do we half-heartedly go through the motions, not even keeping all of the halachos (laws)? If so, we may not even get the mitzvah. A more conscientious person may be careful to keep all of the halachos. However, he just does the mitzvah out of habit. He is not really interested in it. A more enthusiastic person may be more excited about the mitzvah. Why? Because he is looking for a reward or afraid of a punishment. He is ultimately thinking about himself, not Hashem. A person with pure intention will perform the mitzvah because he LOVES Hashem, and has no greater desire than to please Him. This is a high madrayga (spiritual level) kinderlach. However, it is worthwhile to keep in mind. It is a life's work. Dedicate your heart and mind to Hashem.

והגדת לבנך

פרשת בהעלתך

כיצד מבקשים?

"אמא, עכשיו חזרתי מבית הספר ואני גווע ברעב. תני לי אוכל!"
אמו של חיים מעט מופתעת מפנייתו הבוטה כל כך של בנה. היא מבינה שעליה ללמד אותו כיצד לבקש בקשות. אך כרגע הוא רעב, ויהיה לו קשה לשמוע דברי תוכחה. ולכן, היא מניחה לפניו את האוכל על השולחן, והוא מברך ואוכל בתיאבון.

"מממ... הקציצות האלה טעימות כל כך, אמא. תודה רבה לך. הייתי כה רעב."

"אני שמחה שנהנית, חיים. האם אני יכולה לומר לך דבר תורה מפרשת השבוע הזה?"

"אני תמיד נהנה מדברי התורה שלך, אמא."

"תודה לך, חיים. אנו יודעים שמרים לקתה בצרעת על שדיברה לשון הרע על משה רבינו. משה כה דאג לה, שהוא התפלל עליה

תפילה קצרה לרפואתה: 'א-ל נא, רפא נא לה!' (במדבר י"ב, י"ג).

משה היה יכול לומר את דברו אפילו בשלוש מילים: 'רפא לה

מיד'. מדוע הוסיף את המילים 'א-ל נא'? רש"י עונה על שאלה זו

בציטוט מהספרי. התורה באה ללמד אותנו דרך ארץ (נימוסים).

לפני שמבקשים משהו ממישהו, יש לומר כמה דברי בקשה. האבן

עזרא מעיר שמה שאין לשבח את הקב"ה: 'אתה, שיש לך הכוח

לעשות זאת, בבקשה רפא אותה מיד'. הספורנו מסביר שכוונתו

היתה לבקש בענווה. הרב זלמן סורוצקין מבין זאת כבקשת

רחמים. האור החיים מכנה זאת "לשון בקשה ופיוס לעורך

הרחמים". המשותף לכל המפרשים האלה הוא שהם אומרים שעל האדם להנמיך עצמו

לפני שהוא מבקש בקשה. זוהי דרישה הגיונית, שכן האדם מבקש דבר מה שחסר לו, מאדם אחר שיכול למלא חסר זה. ומכיוון שכך,

הרי המעניק עולה עליו במשהו, ולכן טבעי הוא שעליו לנהוג בענווה בפני מי שגדול ממנו."

"הבנתי אמא, וגם הבנתי את המסר. אני מצטער. לא דיברתי באדיבות כאשר נכנסתי הביתה לפני כמה דקות. את תמיד מכינה

אוכל כה טעים ומזין עבורי. אני מעריך זאת מאוד, ואני מבקש סליחה."

"אני סולחת לך במאת האחוזים, חיים, ואני מעריכה אותך על שהכרת בטעותך. הוכחת שאתה בעל דרך ארץ."

"תודה לך, אמא. למדתי זאת ממך."

האיש התעורר מוקדם בבוקר, מוכן להתחיל את יומו. הוא הושיט ידו לקערת המים שמשרתו הכין לו בלילה הקודם. ברגע ששמע המשרת את שכשוך המים, הוא נכנס, מחייך בשמחה, והביא לאדונו מגבת חמה כדי לנגב בה את ידיו. בשעה שהאדון התרחץ, הכין המשרת את הבגדים ליום, מכובסים ומגוהצים, וכן נעליים מצוחצחות ומבהיקות. משם המשיך המשרת והכין ארוחת בוקר טעימה ומזינה לאדונו האהוב. הוא הכין את תיקו עם כל הדברים שיצטרך במשך היום. וכשאדונו יצא לדרך, הוא בירך אותו בהצלחה והביט בו עד שנעלם מן האופק. אז, פנה המשרת לעבודתו. אותו היום היה יום ניקוי החלונות. הוא נהג לתכנן את ניקוי הבית, כך שבכל יום עשה עבודה קשה אחרת, וכך היה עובר במשך חודשיים על כל הבית. הוא ידע שאדונו אוהב שהכל יהיה נקי, מצוחצח ומסודר, ולכן חיפש דרכים להשביע את רצונו. כאשר היה מוצא בחנות תכשיר חדש לניקוי או להברקה, הוא היה רוכש אותו ומשתמש בו כדי שיהיה טוב לאדונו. הוא היה מבלה זמן רב במחשבה על דרכים יעילות יותר לארגן את הבית. כאשר היה מוצא בחנות מערכת תיוק וארגון חדשה, הוא היה רוכש גם אותה – ושוב, רק כדי לשמח את אדונו. בקיצור, מחשבות המשרת היו נתונות אך ורק לאדונו. הוא תמיד עשה דברים כדי לגרום לו הנאה, והוא שמח מאוד כאשר הצליח. הוא אהב את אדונו ורצה לעשות לו רק טוב.

סג סג סג סג

"לא כן עבדי משה; בכלל ביתי נאמן הוא" (במדבר י"ב, ז'). מהו

"ביתו" של ה'? כיצד זכה משה רבינו בכינוי "נאמן"? ה"בן איש חי" מבאר שביתו של ה' – הוא לבו ומוחו של האדם. אלה הם שני חלקי האדם שבהם יכול הקב"ה להשרות את שכינתו. המוח הוא מקור החוכמה, והלב הוא מקור הכוונה. בכל מעשה שעושים, המוח נותן הוראות לגוף לעשותו, והלב מכיל את כוונת העושה. רובנו יכולים לזהות מעשה שלפחות כלפי חוץ נראה כמעשה טוב; אך ריק ה' יודע מה יש בלבו ובמוחו של האדם. לפיכך, התורה הכריזה שמשה רבינו היה נאמן לה'. מוחו היה מוקדש כל כולו לעבודת ה', ולבו כיוון אותו לכוונה הנכונה – אהבת ה' – כולו בוער ברצון לגרום הנאה (כביכול) לקב"ה. המשרת שבסיפור שלעיל הוא משל לאדם המשרת את ה' בכל לבבו ובכל נפשו.

ילדים יקרים...

כולנו מקיימים את מצוות ה'. אך באיזו צורה אנו מקיימים אותך? האם אנחנו עושים את המצווה כמעט בדרך אגב, בלי אפילו להקפיד על כל דיני המצווה? אם כן, יכול להיות שהמעשה לא נחשב אפילו כמצווה. ייתכן שאדם זהיר יותר יקפיד לקיים את כל הדינים וההלכות הקשורות במצווה, אך גם הוא יעשה את המצווה מתוך הרגל. אין הוא באמת מתעניין בה. אדם שהוא מטיבו נלהב יותר, אכן יתלהב מהמצווה. מדוע? מכיוון שהוא מצפה לשכר, או מפחד מעונש. בסופו של דבר הוא חושב רק על עצמו, לא על ה'. אדם בעל כוונות טהורות באמת יקיים את המצווה מכיוון שהוא אוהב את ה', וכל רצונו הוא לגרום לו הנאה. זוהי מדרגה רוחנית גבוהה, ילדים. אך כדאי לזכור שהיא קיימת. זוהי עבודה לכל החיים: להקדיש את הלב ואת המוח לה'.

ילדים יקרים...

כיצד מבקשים דברים? בדרך ארץ. ויש להקדים כמה מילים של הכנעה לפני הבקשה. "בבקשה, האם אני יכול לקבל...?" את כל כך טובה אלי... "אני מעריכה את מה שאתה עושה עבורי..." דרך ארץ היא דרך חיים, והיא חלה על כל מה שאנו עושים. אדם בעל נימוסים עושה הכל בדרך ארץ. העדינות שלו מתבטאת בהליכותו, בדיבורו, בתפילותו, באכילתו, בעסקים שלו, ביחסיו עם בני משפחתו, עם חבריו לעבודה, עם שכניו ועם חבריו. ילדים יקרים, בואו נעבוד כולנו על בניית דרך חיים שכל כולה דרך ארץ.